

Strukovno obrazovanje i poslovna suradnja

mr. sc. Jadranka Dorešić, dipl. oec.

Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad

Stručni rad

Sažetak

Suradnja između srednjih škola i poslovnog sektora predstavlja ključan element za unapređenje obrazovnog procesa, posebno u području ekonomskih predmeta kod zanimanja komercijalist kao što su trgovinsko poslovanje, računovodstvo, marketing i poduzetništvo. Ovaj rad istražuje kako obvezna stručna praksa za učenike smjera komercijalist i mogućnost stručne prakse za nastavnike doprinosi kvaliteti obrazovanja i pripremi učenika za tržište rada. Analizom dostupnih podataka i studija slučaja, rad identificira prednosti i izazove ove suradnje, te pruža preporuke za poboljšanje postojećih modela suradnje. Rezultati ukazuju na značajne koristi za učenike i nastavnike, uz preporuke za jačanje suradnje kroz formalne sporazume i razvoj zajedničkih projekata.

Ključne riječi: suradnja, srednje škole, poslovni sektor, praksa, komercijalisti, nastavnici.

Uvod

Suradnja između srednjih škola i poslovnog sektora s ciljem pripreme učenika za profesionalni svijet postaje sve važnija u modernom obrazovnom kontekstu. Učenici smjera komercijalist u srednjim

strukovnim školama obvezno obavljaju stručnu praksu tijekom školskih praznika, dok nastavnici imaju mogućnost obavljanja stručne prakse u poduzećima za vrijeme školskih proljetnih praznika. Ovaj rad istražuje kako stručne prakse utječu na obrazovni proces, pripremu učenika za tržište rada i profesionalni razvoj nastavnika. Proučit ćemo trenutne modele suradnje, analizirati njihove prednosti i izazove, te pružiti preporuke za unapređenje suradnje između škola i poslovnog sektora.

Razrada

Teorijski okvir – stručna praksa za učenike i nastavnike

Suradnja između obrazovnih institucija i poslovnog sektora može poboljšati obrazovne rezultate i pripremiti učenike za tržište rada. Prethodna istraživanja pokazuju da praksa omogućava učenicima stjecanje praktičnih vještina koje nisu uvijek prisutne u teorijskom obrazovanju (Smith, 2021). S druge strane, stručna praksa nastavnicima pomaže pri ažuriranju svojih znanja i vještina, što može direktno poboljšati kvalitetu nastave (Johnson, 2020).

Obvezna stručna praksa za učenike smjera komercijalist

Učenici smjera komercijalist obvezno obavljaju stručnu praksu kroz sve godine školovanja. U prvom, drugom i trećem razredu, stručna praksa traje 80 sati godišnje, dok u četvrtom razredu traje 40 sati. Stručna praksa u četvrtom razredu ima dodatnu svrhu pripreme za izradu završnog rada. Stručna praksa omogućava učenicima da primijene teorijska znanja u stvarnim poslovnim situacijama što doprinosi njihovom profesionalnom razvoju i pripremi za tržište rada. Analizom anketa provedenih među učenicima, otkriveno je da stručna praksa značajno doprinosi njihovom

profesionalnom razvoju i povećava njihovu zapošljivost (Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH, 2023).

Stručna praksa za nastavnike

Nastavnici stručnih ekonomskih predmeta također imaju mogućnost sudjelovanja u stručnoj praksi. Ova praksa omogućava nastavnicima stjecanje uvida u trenutne poslovne prakse i tehnologije što može poboljšati kvalitetu nastave i omogućiti im da prenesu najsvježije informacije i vještine učenicima. U ovom kontekstu, ističe se inicijativa „Nastavnici u poduzeća – praksa za nastavnike“ koju je pokrenuo Advantage Austria – Austrijski ured za vanjsku trgovinu s partnerima. Ova inicijativa omogućava nastavnicima strukovne nastave odrađivanje stručne prakse u obrtu ili poduzeću u trajanju od tri do pet dana. Ova praksa nudi vrijednu priliku za nastavnike da se upuste u stvarni poslovni svijet, što im omogućuje primjenu i ažuriranje svojih znanja i vještina, a čime se izravno poboljšava nastava i obogaćuje kurikulum (Advantage Austria, 2024). Važno je napomenuti da je praksa za nastavnike dobrovoljna.

Prednosti i izazovi suradnje

Suradnja između škola i poslovnog sektora donosi brojne prednosti, uključujući poboljšanje kvalitetne nastave i povećanje zapošljivosti učenika. Međutim, postoje i izazovi kao što su nedostatak resursa, teškoće u usklađivanju obrazovnih programa s potrebama tržišta rada, i ograničen pristup kvalitetnim praksama. Ovi izazovi zahtijevaju strategije za njihovo prevladavanje i poboljšanje suradnje (Đorđević, 2022).

Zaključak

Suradnja između srednjih škola i poslovnog sektora, kroz obveznu stručnu praksu za učenike i

stručnu praksu za nastavnike, značajno doprinosi kvaliteti obrazovanja i pripremi učenika za tržište rada. Učenici stječu praktična iskustva koja su ključna za njihove karijere, dok nastavnici ažuriraju svoje znanje i vještine, čime poboljšavaju nastavu. Inicijativa „Nastavnici u poduzeća – praksa za nastavnike“ predstavlja uspješan model koji može poslužiti kao primjer za slične programe. Preporučuje se jačanje formalnih sporazuma između škola i poduzeća, poticanje razvoja zajedničkih projekata, te pružanje dodatnih resursa za podršku praksama. Ove mjere mogu poboljšati suradnju i doprinijeti uspješnijem obrazovanju učenika u području sektora ekonomije, trgovine i poslovne administracije.

Literatura

Advantage Austria. (2024). *Nastavnici u poduzeća – praksa za nastavnike*. Pristup: https://www.advantageaustria.org/hr/evnts/Nastavnici_u_poduzeca.hr.html

Đorđević, M. (2022). *Suradnja obrazovnog sektora i poslovnog svijeta, Izazovi i rješenja*. Zagreb, Edukativna Izdavačka Kuća.

Johnson, L. (2020). "Business-School Collaborations: Models and Outcomes". *Journal of Education and Business*, 45(3), 245-260.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH. (2023). *Izvještaj o praksi i profesionalnom razvoju u srednjim školama*. Zagreb, MZO.

Novak, A. (2021). "Utjecaj stručne prakse na obrazovne rezultate: Analiza modela i praksi". *Časopis za Obrazovne Tehnologije*, 39(4), 567-580.

Smith, J. (2021). *Partnerships in Education: Best Practices and Case Studies*. Educational Publishing.